

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут нафти і газу
Кафедра прикладної екології та природокористування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко А.М. Мартиненко

«30» 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ПРОГРАМНИХ ТА ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

освітньо-наукової програми **Відновлювана теплоелектроенергетика, альтернативні види**

палива та захист довкілля

(назва ступення вищої освіти)

спеціальності **183 Технології захисту навколишнього середовища**

(шифр і назва спеціальності)

Полтава,
2024 рік

Робоча програма дисципліни «Екологічна оцінка програмних та проектних рішень» для студентів спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища. Складена відповідно до освітньої програми «Відновлювана теплоелектроенергетика, альтернативні види палива та захист довкілля» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2021 р.

Розробник: Ілляш О.Е., доцент кафедри, к.т.н.

Погоджено

Гарант освітньої програми _____ Ілляш О.Е.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри прикладної екології та природокористування

Протокол від “ 20 ” серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри прикладної екології та природокористування _____

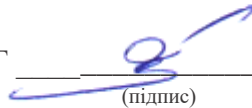
Ілляш О.Е.

“ 20 ” серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від. “ 30 ” серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІНГ _____

(Гаврик С.Ю.)
(прізвище та ініціали)

“ 30 ” серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>18</u> <u>Виробництво і технології</u>	обов'язкова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність <u>183 Технології захисту навколишнього середовища</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
	Індивідуальне завдання – не передбачено	Семестр
5-й		
	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції
		32 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		72 год.
		Індивідуальна робота
		0 год.
Вид контролю		
екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 48/72.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Екологічна оцінка програмних та проектних рішень» є формування знань у студентів щодо головних принципів та законодавчо затверджених в Україні процедур здійснення екологічної оцінки документів державного планування, програмних та проектних документів.

Дана навчальна дисципліна використовується для формування наступних загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

КК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері технологій захисту навколишнього середовища, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; застосовувати сучасні методології наукової та науково-педагогічної діяльності.

К02. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.

К07. Прагнення до збереження навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства.

К11. Здатність обґрунтовувати, здійснювати підбір, розраховувати, проектувати, модифікувати, готувати до роботи та використовувати сучасну техніку і обладнання для захисту повітряного, водного середовищ, раціонального землекористування, поводження з відходами.

К18. Здатність оцінювати вплив на довкілля промислових об'єктів та іншої господарської діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Базовими навичками для вивчення даної дисципліни є раніше здобуті знання в рамках дисциплін: «Захист водного середовища», «Захист атмосферного повітря», «Захист земельних ресурсів та поводження з відходами», «Моніторинг довкілля».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Вивчення дисципліни базується на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою:

ПР 01. Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природозахисних задач у виробничій сфері.

ПР 04. Обґрунтовувати природозахисні технології, базуючись на розумінні механізмів впливу людини на навколишнє середовище і процесів, що відбуваються в ньому.

ПР 05. Вміти розробляти проекти з природоохоронної діяльності та управляти комплексними діями щодо їх реалізації.

ПР 08. Вміти продемонструвати навички вибору, планування, проектування та обчислення параметрів роботи окремих видів обладнання, техніки і технологій захисту навколишнього середовища, використовуючи знання фізико-хімічних властивостей поллютантів, параметрів технологічних процесів та нормативних показників стану довкілля.

ПР 10. Вміти застосувати знання з контролю та оцінювання стану забруднення і промислових викидів, з аналізу динаміки їх зміни в залежності від умов та технологій очищення компонентів довкілля.

ПР 15. Вміти на основі технічного завдання приймати технічні рішення в сфері відновлюваної енергетики, пропонувати варіанти їх взаємодії із системами традиційної енергетики з урахуванням технічних, екологічних та фінансових критеріїв.

ПР 16. Вміти використовувати принципи та методи прогнозування обсягів споживання, перетворення та зберігання енергії на об'єктах різного призначення.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного підсумкового оцінювання знань студента є одержання мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки відповідає мінімальній позитивній оцінці числової (рейтингової) шкали:

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою	Середній , що забезпечує достатньо надійний

			дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, підсумковий контроль - екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Система державного управління в галузі захисту довкілля та природокористування

Тема 1. Державне стратегічне планування.

Організація державної влади і місцевого самоврядування в Україні. Організація Об'єднаних Націй (ООН): напрямки діяльності, органи та структура. Система документів державного стратегічного планування. Типи документів державного планування регіонального й місцевого рівня.

Практичне заняття 1.

Тема 2. Законодавчі вимоги у сфері державного екологічного управління.

Головні положення Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». Головні положення Указу Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища до 2025 року. План відновлення України.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Структура державного управління та повноваження органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища державного та регіонального рівня.

Суб'єкти державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища на державному, обласному та місцевих рівнях. Структура взаємозв'язків між даними суб'єктами. Сфера діяльності кожного із суб'єктів державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.

Повноваження органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, природокористування та екологічної безпеки. Взаємна узгодженість даних повноважень.

Практичне заняття 3, 4.

Змістовий модуль 2. Стратегічна екологічна оцінка та процедура ОВД.

Тема 4. Процедура стратегічної екологічної оцінки.

Законодавчі вимоги до стратегічної екологічної оцінки в Україні та ЄС. Процедура та етапи здійснення стратегічної екологічної оцінки. Аналіз прикладів проведення стратегічної екологічної оцінки в Україні.

Практичне заняття 5.

Практичне заняття 6.

Тема 5. Законодавча база України щодо оцінки впливу на довкілля (ОВД) та оцінки впливу на навколишнє середовища (ОВНС).

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля (ОВД). Зміст і суб'єкти оцінки впливу на довкілля. Категорії видів планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля. Класи наслідків (відповідності) діяльності. Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля згідно з міжнародними зобов'язаннями України.

Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля.

Нормативно-методичне забезпечення та стандартизація підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля. Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля визначається. Збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля. Процедура здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля. Схвалення результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.

Практичне заняття 7.

Практичне заняття 8.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Система державного управління в галузі захисту довкілля та природокористування						
Тема 1. Державне стратегічне планування	22	6	2	-	-	14
Тема 2. Законодавчі вимоги у сфері державного екологічного управління	22	4	2	-	-	16
Тема 3. Структура державного управління та повноваження органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища державного та регіонального рівня.	24	4	4	-	-	16
Разом за змістовим модулем 1	68	14	8	-	-	46
Змістовий модуль 2. Стратегічна екологічна оцінка та процедура ОВД						
Тема 4. Процедура стратегічної екологічної оцінки	24	8	4	-	-	12
Тема 5. Законодавча база України щодо оцінки впливу на довкілля (ОВД) та оцінки впливу на навколишнє середовища (ОВНС).	14	4	2	-	-	8
Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля	14	6	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	52	18	8	-	-	26
УСЬОГО ГОДИН	120	32	16	-	-	72

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин денної форми
	Семінарські заняття не передбачені	---

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин денної форми
1	Тема заняття 1. Ознайомлення із документами державного планування регіонального й місцевого рівня. Ознайомлення із документами державного стратегічного планування, що розробляються на довгостроковий, середньостроковий та короткостроковий період: Стратегія розвитку України, стратегія розвитку Полтавської області на період до 2027 року, державні цільові програми, регіональні та місцеві цільові програми тощо.	2
2	Тема заняття 2. «План відновлення України». Ознайомлення із матеріалами робочої групи «Екологічна безпека». Опрацювання офіційних матеріалів «Плану відновлення України». В рамках матеріалів робочої групи по розділу №21 «Екологічна безпека» обрати один із напрямів й детально опрацювати. Переважним є напрям №5 «Ефективне державне управління в сфері охорони довкілля та	2

	природокористування».	
3	<p>Тема заняття 3. Ознайомлення із повноваженнями центральних й територіальних органів державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>1. Опрацювання офіційних сайтів організацій та установ, що є суб'єктами системи природоохоронного управління на державному рівні в Україні. Ознайомлення та обговорення їх повноважень.</p> <p>2. Опрацювання офіційних сайтів організацій та установ, що є суб'єктами системи природоохоронного управління на регіональному рівні, а саме на рівні Полтавської області. Ознайомлення та обговорення їх повноважень.</p>	2
4	<p>Тема заняття 4. Ситуаційна задача щодо визначення повноважень різних суб'єктів державного управління й відповідних дій в галузі охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Студенти розподіляються на групи, кожна з яких представляє інтереси певного стейхолдера (член депутатського корпусу обласної ради (або його радник) або представник громадської організації (спільноти)), що представляють інтереси певної територіальної громади.</p> <p>До яких із суб'єктів системи природоохоронного управління <u>державного</u> рівня необхідного звернутися у разі, якщо при планованому розвитку населеного пункту вашої громади та внесенні змін у генеральний план населеного пункту відбуваються певні зміни (перелік можливих змін надається викладачем і може бути доповнений студентами на початку заняття).</p> <p>Формат заняття – командне обговорення, мозковий штурм, представлення напрацьованого варіанту іншим командам.</p>	2
5	<p>Тема заняття 5. Ознайомлення із структурою та складання Заяви про визначення обсягів СЕО.</p> <p>Ознайомитись із прикладами оприлюднених заяв СЕО. Виконати аналіз їх відповідності вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Обговорити оптимальну структуру заяви про СЕО для прикладу стратегії розвитку територіальної громади.</p>	2
6	<p>Тема заняття 6. Ознайомлення із структурою Звіту СЕО.</p> <p>Ознайомитись із структурою звіту СЕО для прикладу розроблених Стратегій розвитку територіальних громад. Виконати аналіз їх структури та відповідності вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Обговорити оптимальну структуру звіту СЕО на прикладі стратегії розвитку територіальних громад Полтавської області.</p>	2
7	<p>Тема заняття 7. Ознайомлення із змістом та структурою звіту з оцінки впливу на довкілля (ОВД).</p> <p>Ознайомитись із структурою звіту ОВД для прикладу оприлюднених проєктів будівництва (реконструкції) об'єктів різного масштабу або природоохоронних проєктів. Виконати аналіз їх структури та відповідності вимогам Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».</p> <p>Детально ознайомитись із матеріалами розділу 4 та розділу 5 звітів ОВД. Обговорити зв'язок цих розділів та ті компетентності, які необхідно мати фахівцю, що виконує ОВД, зокрема, формує розділи 4 і 5.</p>	2
8	<p>Тема заняття 8. Ситуаційна задача щодо оцінки впливів планової діяльності на окремі компоненти довкілля: сутність головних етапів.</p> <p>Студенти розподіляються на групи, кожна з яких детально опрацьовує вимоги до суб'єктів, задіяних в процедурі ОВД, згідно вимог чинного законодавства.</p> <p>На прикладі певного звіту ОВД командами представляються та сумсно обговорюються інтереси кожної з суб'єктів процедури ОВД, їх</p>	2

	повноваження та інтереси. Формат заняття – командне обговорення, мозковий штурм, представлення напрацьованого варіанту іншим командам.	
	Усього	16

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені	---

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: більш глибоке опрацювання тематик з даного курсу, навчитись працювати з літературними, періодичними та іншими популярними інформаційними джерелами, а також користуватися інформаційними базами кліматичних даних, складати конспекти із самостійно опрацьованих тем, аналізувати матеріал, порівнювати різні підходи щодо організації системи природоохоронного управління на різних рівнях та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання підсумкового контролю за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Тема 1. Державне стратегічне планування.		
1	Цілі сталого розвитку та Україна	2
2	Інструменти сталого «зеленого» виробництва	2
3	Показники для оцінки екологічної дієвості, пов'язані з екологічними, соціальними та економічними аспектами сталого розвитку.	2
4	Витоки та міжнародні сценарії розвитку «зеленої» економіки	2
5	Передумови формування національної політики «зеленого» зростання в Україні	2
6	«Зелений» бізнес як запорука розвитку «зеленої» економіки.	2
7	Участь України в міжнародних процесах «зеленої» модернізації та екологічного партнерства	2
Тема 2. Законодавчі вимоги у сфері державного екологічного управління.		
8	План відновлення України: аналіз окремих секторів.	6
9	Сучасний стан правового регулювання громадського екологічного контролю	2
10	Здійснення громадського екологічного контролю громадськими організаціями природоохоронного спрямування. Практичні рекомендації.	2
11	Основні інструменти реалізації державної екологічної політики України	2
12	Стратегічні цілі державної екологічної політики України	2
13	Головні положення «Стратегії сталого розвитку України до 2030 року» (проекту)	2

Тема 3. Структура державного управління та повноваження органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища державного та регіонального рівня.		
14	Повноваження місцевих органів влади.	2
15	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОДА.	2
16	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Регіональний офіс водних ресурсів у Полтавській області.	2
17	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Управління житлово-комунального господарства Полтавської ОДА.	2
18	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Полтавське обласне управління лісового та мисливського господарства.	2
19	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Головне управління Держпродспоживслужби в Полтавській області.	2
20	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Державна екологічна інспекція Центрального округу.	2
21	Повноваження суб'єктів системи природоохоронного управління. Головне управління Держгеокадастру у Полтавській області.	2
Тема 4. Процедура стратегічної екологічної оцінки.		
22	Закон України від 16 лютого 1992 року № 2780 «Про основи містобудування»	2
23	Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»	6
24	Розгляд прикладів Звітів про стратегічну екологічну оцінку	4
Тема 5. Законодавча база України щодо оцінки впливу на довкілля (ОВД) та оцінки впливу на навколишнє середовища (ОВНС).		
25	Закон України «Про оцінку впливу на довкілля (ОВД)» (від 23.05.17 №2059-VIII)	6
26	Директива 2011/92 про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на довкілля	2
27	Директива № 2003/4 про доступ до екологічної інформації.	2
Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля.		
28	Розгляд прикладів Звітів про оцінку впливу на довкілля	4
	Разом	72

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій, практичні при проведенні практичних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

З метою формування soft skills використовуються:

- *Методи мотивації навчання* (створення ситуації інтересу, пізнавальні ділові ігри – ситуаційні ігри, рольові ігри, навчальні диспути, дискусії);
- *Активні /інтерактивні методи навчання* (лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція-візуалізація, проблемна лекція, ситуаційний аналіз, метод «Експертна оцінка»);
- *Проблемні методи навчання* (створення ситуації вибору, зіткнення різних думок студентів, з'ясування уявлення (хибного) аспірантів про щось і презентація наукового факту

(істинного), використання мотивувальних прийомів, висування проблемного питання, постановка навчальних проблемних завдань на пояснення явища);

- *Бінарні методи навчання* (наочно-інформаційний, наочно-проблемний);

- *Прийом створення ситуації зацікавленості* (використання цікавих прикладів, цікаві аналогії, зокрема зіставлення наукових і життєвих тлумачень окремих явищ).

15. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Міжсесійний контроль проводиться в середині семестру згідно графіку навчального процесу і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формуються в ході засвоєння матеріалу дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/контролю	Перелік тем					
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6
	Практичні заняття					
	Пр1	Пр2	Пр3	Пр4	Пр5	Пр6
<i>Опитування</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Виконання практичних завдань</i>	2	2	4	4	2	2
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Тестування</i>			10			
<i>Всього за темами</i>	6	6	18	8	6	6
<i>Семестровий екзамен</i>	50					
<i>Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни</i>	100					

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
Денна форма	
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1,0×8=8);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
Денна форма	
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2	2 Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
		0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно

82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

протягом семестру студент може отримати до 50 балів, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль – екзамен.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на заняттях, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практиках не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Підсумковий контроль здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичні забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Екологічна оцінка програмних та проектних рішень». – Полтава: НУ імені Юрія Кондратюка, 2025. – 32 с.
2. Навчальні завдання до практичних занять з дисципліни «Екологічна оцінка програмних та проектних рішень» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 183 Технології захисту навколишнього середовища. – Полтава: НУ імені Юрія Кондратюка, 2024. – 16 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Ілляш О.Е., Ганошенко О.М. Природоохоронне управління: Навчальний посібник. Частина 1, 2022. – 106 с.
2. Стратегічна екологічна оцінка: можливості для громадськості (посібник) / С. Шутяк [за заг. ред. О. Кравченко] — Видавництво «Компанія “Манускрипт”» — Львів, 2017. — 28 с.
3. СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА КОМПЛЕКСНОГО ПЛАНУ Практичний посібник/ Розроблено в рамках Програми USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО). Київ, 2022. – 108с.
4. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проектну діяльність): практ. посіб. / Віктор Карамушка; за ред. В. Кучинського. — К.: К.І.С., 2021. — 138 с.
5. Мельник О.С., Скляр В.Г., Коваленко І.М., Васькіна І.В., Шерстюк М.Ю. Оцінка впливу на довкілля (впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС). Навчальний посібник. Суми, 2021. – 140 с

Допоміжна

1. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>.
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
3. Указ Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
4. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (від 20 березня 2018 року № 2354-VIII)
5. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля (ОВД)» (від 23.05.17 №2059-VIII)
6. Директива 2011/92 про оцінку впливу окремих державних і приватних проектів на довкілля. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0092>
7. Директива 2003/4 про доступ до екологічної інформації. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/news/31277.html>
8. ДБН А.2.2-1:2021. СКЛАД І ЗМІСТ МАТЕРІАЛІВ ОЦІНКИ ВПЛИВІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ (ОВНС). – Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. – 25с.
9. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 18.10.2023 № 705 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0705926-23#Text>
10. На шляху зеленої модернізації економіки: модель сталого споживання та виробництва: дов. / С.В.Берзіна та ін. – К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 138 с. Режим доступу: <https://iem.org.ua/images/library/2.pdf>
11. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://iem.org.ua/biblioteka>
12. Організація та управління природокористуванням. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kraevska.vk.vntu.edu.ua/file/df9c5aa2db8c67f60faa9ce18499dff6.pdf>
13. Сучасний стан державного управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/109_2019/part_1/31.pdf
14. Система і класифікація функцій державного управління у сфері природокористування і охорони довкілля. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/57560/6/Zavgorodny_2011.pdf
15. Шляхи оптимізації механізмів державного управління в сфері реалізації екологічної політики на регіональному рівні. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/21-22_2020/24.pdf
16. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері охорони навколишнього природного середовища. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/2_2020/60.pdf
17. Калькулятор екологічного сліду. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ecoosvita.org.ua/ecocalculator>
18. Основні засади впровадження моделі «зеленої» економіки в Україні: навч. посіб. / Т.П. Галушкіна, Л.А. Мусіна, В.Г. Потапенко та ін. ; за наук. ред. Т.П. Галушкіної. – К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://iem.org.ua/images/library/1.pdf>
19. Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://iem.org.ua/pro-nas>
20. Голік Ю. С., Ілляш О. Е., Монастирський О. М., Чепурко Ю. В., Серга Т. М. Оцінка енергоресурсного потенціалу територіальних громад Полтавської області як складової

енергетичної безпеки /Scientific research in the modern world. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2023. Pp. 205-215. URL: <https://sciconf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-researchin-the-modern-world-12-14-01-2023-toronto-kanada-arhiv/>

21. Подолання екологічних ризиків та загроз для довкілля в умовах надзвичайних ситуацій – 2022: колективна монографія Полтава – Львів: НУПП імені Юрія Кондратюка, НУ «Львівська політехніка» — Дніпро: Середняк Т. К., 2022, — 664 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Екологічна оцінка програмних та проектних рішень» для студентів спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. – Режим доступу: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3180>
2. База «Законодавство України» на порталі Верховної Ради України. Інтернет ресурс: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main> .